

Sygn. akt I Ca 282/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący – S.O. Elżbieta Zalewska – Statuch

Sędziowie: S.O. Anna Lechowicz

S.O. Iwona Podwójniak

Protokolant: sek. sąd. Iwona Bartel

po rozpoznaniu w dniu 14 sierpnia 2013 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa G. J.

przeciwko (...) SA w W., P. B. U. K.w W.

o odszkodowanie

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego P. B. U. K.w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 13 maja 2013 roku, sygn. akt I C 562/12

I/ zmienia zaskarżony wyrok w punktach 2 i 4 w ten tylko sposób, że:

a) określoną w punkcie 2 wyroku kwotę 3.372,02 złotych obniża do 2.373,72 (dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt trzy 72/100) złotych;

b) określoną w punkcie 4 wyroku kwotę 1.886 złotych obniża do kwoty 1.320 (jeden tysiąc trzysta dwadzieścia) złotych a kwotę 1.217 złotych obniża 852 (osiemset pięćdziesiąt dwa) złotych;

II/ oddala apelację w pozostałej części,

III/ znosi pomiędzy stronami koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 282/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli w sprawie o sygnaturze I C 562/12 oddalił powództwo przeciwko (...) S.A w W. i zasądził od P. B. U. K.w W. z tytułu odszkodowania na rzecz G. J. kwotę 3.377,02 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 3.177,02 zł od dnia 28 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty, jednocześnie oddalając żądanie odsetek za okres od 25 maja 2012 roku do 27 stycznia 2013 roku. Nadto z tytułu zwrotu kosztów postępowania zasądził na rzecz powoda od pozwanego P. B. U. K.w W. kwotę 1.886,00 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania, w tym 1.217,00 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał pobrać od ww. pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli kwotę 305,05 zł z tytułu zwrotu wydatków

poniesionych w sprawie. Sąd I instancji nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego należnego (...) S.A w W..

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach.

Powód G. J. w pozwie skierowanym do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli przeciwko (...) S.A w W. dochodził zasądzenia na jego rzecz kwoty 3.177,02 zł tytułem uzupełniającego odszkodowania na pokrycie szkody powstałej w związku z zaistniałą kolizją drogową w ramach łączącej sprawcę szkody z pozwanym strony umowy ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej, z odsetkami od kwot i dat wskazanych w pozwie i kosztami postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska pełnomocnik powoda wskazał, że w następstwie kolizji drogowej zaistniałej w dniu 08 maja 2011 roku w jego samochodzie uległ uszkodzeniu: zderzak przedni, lampy reflektorów prawego i lewego z uchwytyami, reflektor przeciwmgielny prawy, poszycie zderzaka prawego, ramka tablicy rejestracyjnej, kratka zewnętrzna prawa zderzaka, listwa ochronna zderzaka prawa, wspornik prawy zderzaka przedniego, krata wlotu powietrza, poszycie zderzaka przedniego, listwa ochronna zderzaka przedniego. Powód nie dokonał naprawy pojazdu, gdyż pozwany odmówił mu wypłaty odszkodowania w wysokości pozwalającej na przywrócenie stanu sprzed wypadku. Powód otrzymał od pozwanego kwotę 2.066,83 zł z tytułu odszkodowania. Dochodzona kwota stanowi uzupełnienie sumy koniecznej do naprawy pojazdu i przywrócenie go do stanu sprzed kolizji.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc brak legitymacji biernej do działania w procesie. Pozwana spółka przyznała, iż prowadziła postępowanie likwidacyjne w związku ze szkoda w pojeździe jednakże, nie występowała w imieniu własnym lecz towarzystwa (...) z siedzibą w N..

Pełnomocnik pozwanego wskazał, iż stroną pozwana w procesie winno być P. B. U. K. z siedzibą w W.. W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik wskazał także, iż sprawcą szkody w pojeździe powoda nie był kierujący pojazdem O. (...), lecz A. J., która poruszała się samochodem powoda. Pełnomocnik powołał się na ustalenia Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli poczynione w sprawie IIW 157/11.

W odpowiedzi pełnomocnik powoda wniósł o dopozwanie P. B. U. K. z siedzibą w W.. Jednocześnie załączył wyrok Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 13 października 2011 roku sygn. akt IIW 157/11, którym A. J. została uniewinniona od popełnienia zarzucanego czynu polegającego na spowodowaniu podczas wykonywania manewru skrętu w dniu 08 maja 2011 roku zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez doprowadzenie do zderzenia z pojazdem O. (...) kierowanym przez K. P..

Pełnomocnik P. B. U. K. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa, nie kwestionując przy tym swej odpowiedzialności, ani też faktu zaistnienia zdarzenia wywołującego szkodę.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, iż roszczenie powoda nie może być zaspokojone, gdyż wypłacone odszkodowanie w dotychczasowej wysokości rekompensuje poniesione straty, obejmując niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, iż powód jest właścicielem pojazdu marki O. (...) rok produkcji 2005, o numerze rejestracyjnym (...). W dniu 08 maja 2011 roku A. J., żona powoda, jechała samochodem marki O. (...) nr rej., (...) (...) drogą Krajową Z.-S.. W miejscowości C., na skrzyżowaniu z drogą do miejscowości A. w czasie wykonywania manewru skrętu w prawo została uderzona, przez jadącą samochodem O. (...) nr rej (...) 910, K. P.. Kierująca samochodem marki O. (...) wykonała niesygnalizowany manewr cofania. A. J. została uniewinniona wyrokiem Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 13 października 2011 roku sygn. akt IIW 157/11, od popełnienia zarzucanego czynu polegającego na spowodowaniu podczas wykonywania manewru skrętu w dniu 08 maja 2011 roku zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez doprowadzenie do zderzenia z pojazdem O. (...) kierowanym przez K. P..

Właściciel samochodu O. (...) zawarł z towarzystwem (...) umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej nr zielonej karty (...) - (...). W następstwie zderzenia uszkodzeniu uległ przód pojazdu powoda w tym: zderzak przedni, lampy reflektorów prawego i lewego z uchwytnymi, reflektor przeciwmgielny prawy, poszycie zderzaka prawego, ramka tablicy rejestracyjnej, kratka zewnętrzna prawa zderzaka, listwa ochronna zderzaka prawa, wspornik prawy zderzaka przedniego, krata wlotu powietrza, poszycie zderzaka przedniego, listwa ochronna zderzaka przedniego (oświadczenie k. 42-44). W dniu 03 stycznia 2012 roku powód zgłosił szkodę (...) S.A w W., które w imieniu ubezpieczyciela (...) podjęło się likwidacji szkody. Powód otrzymał od pozwanego (...) S.A w W. kwotę 2.066,83 zł z tytułu odszkodowania.

Koszt naprawy uszkodzonych części w pojeździe powoda przy zastosowaniu części oryginalnych wynosi 4.874,74 zł brutto.

Przy uwzględnieniu okoliczności związanych ze stopniem zużycia pojazdu, wieku i wartości ten sposób naprawy jest uzasadniony ekonomicznie. W sytuacji zastosowania zamienników nawet najwyższej jakości pojazd straci na wartości. Nie istnieją żadne przesłanki związane ze stanem lub wiekiem samochodu, które uzasadniałyby zastosowanie innych części do naprawy niż oryginalne.

Wbrew twierdzeniom pozwanego (...) S.A w W. kierująca pojazdem powoda, w żaden sposób nie przyczyniła się do powstania szkody w pojeździe. Pozwane P. B. U. K. z siedzibą w W. nie kwestionowało swej odpowiedzialności, ani też zakresu szkody. Spornym była wysokość kosztów naprawy pojazdu. Kluczowe znaczenie miała opinia biegłego z zakresu mechaniki samochodowej. Biegły jednoznacznie wskazał, iż najbardziej celowym w sprawie jest zastosowanie do naprawy części oryginalnych. Przemawia za tym zarówno wiek, stan pojazdu występowanie w nim jedynie oryginalnych części. Zastosowanie innych zamienników nawet najwyższej jakości skutkować będzie zmniejszeniem wartości pojazdu i nie spowoduje przywrócenia stanu sprzed szkody.

Sposób naprawy sugerowany przez ubezpieczyciela prowadziłby do obniżenia wartości samochodu. Wybrany przez powoda sposób naprawy pojazdu spowoduje przywrócenie jego wartości sprzed wypadku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że zarzut pozwanego (...) S.A w W., które w imieniu ubezpieczyciela (...) dokonywało likwidacji szkody w pojeździe powoda, w zakresie braku legitymacji biernej zasługuje na uwzględnienie. Faktycznie to nie pozwane (...) S.A w W. było stroną umowy, zawartej ze sprawcą szkody. Ww. pozwany występował w procesie likwidacyjnym jedynie jako pośrednik. Wobec powyższego Sąd oddalił powództwo zgłoszone przeciwko (...) S.A w W.. Sąd nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego należnego stronie przeciwnej, uznając, iż to niekompetencja jego pełnomocnika skutkowałą pozwaniem niewłaściwego podmiotu. Powód nie może odpowiadać za błąd swego pełnomocnika, zwłaszcza, że pełnomocnik (...) S.A w W. pozostaje w stałym stosunku zlecenia z pozwanym, a sporządzenie odpowiedzi na pozew nie wymagało wielkiego nakładu pracy, gdyż jest ona szablonowa.

Sąd Rejonowy uznał natomiast, iż powództwo skierowane przeciwko P. B. U. K. w W. jako zasadne zasługuje na uwzględnienie. Wskazał, że sprawca szkody jechał pojazdem, którego właściciel zawarł z (...) umowę ubezpieczenia w ramach zielonej karty od odpowiedzialności cywilnej. System Zielonej Karty ma ułatwiać dochodzenie roszczeń ubezpieczeniowych podmiotom poszkodowanym na skutek ruchu pojazdów zarejestrowanych w innym kraju niż kraj miejsca zamieszkania poszkodowanego. P. B. U. K. stosownie do treści art. 123 ustawy o z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (DZ U 124 poz. 1152 z późn., zmianami) stanowi organ właściwy we wszystkich sprawach z tzw. elementem zagranicznym - zarówno wtedy, gdy sprawca szkody spowodował za granicą kraju swego miejsca zamieszkania wypadek, jak i wtedy, gdy to poszkodowany uległ wypadkowi za granicą swojego kraju.

Powód dokonał wyboru w granicach upoważnienia przez ustawodawcę, żądając wypłaty odszkodowania w wysokości umożliwiającej mu przywrócenie pojazdu do stanu sprzed kolizji i powrotu jego wartości. Pozwany zaś obowiązany jest do wypłaty pełnych kosztów wymiany i naprawy uszkodzonych części przy zastosowaniu części oryginalnych

producenta, gwarantujących zachowanie funkcji ochronnych i przywracających wartość samochodu sprzed kolizji. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku w punkcie 2 zasądając równowartość pomiędzy kosztem naprawy, a sumą odszkodowania już wypłaconą.

Sąd oddalił żądanie o odsetki za okres od 25 maja 2012 roku do 27 stycznia 2013 roku, uznając, że powód od P. B. u. K. może dochodzić odsetek dopiero od daty wezwania go do zapłaty czyli doręczenia pozwu. Wezwanie to pozwany (...) otrzymał w dniu 27 stycznia 2013 roku. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.c. zasądając na rzecz powoda zwrot kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 1.217 złotych, opłaty sądowej i zwrot wydatków na wynagrodzenie biegłego w toku procesu.

Powyższy wyrok Sądu Rejonowego apelacją zaskarżył pełnomocnik pozwanego w części zasądzonej na rzecz powoda kwotę 3.377,02 z ustawowymi odsetkami od kwoty 3.177,02 od dnia 28 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty (pkt 2 sentencji) - co do kwoty 1.203,38 zł oraz w części orzekającej o kosztach postępowania. **zarzucając mu:**

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. polegającego na błędnej ocenie dowodów i nieuwzględnieniu niespornej wysokości wypłaconego powodowi odszkodowania w świetle ustalonych przez biegłego kosztów przywrócenia pojazdu do stanu przed kolizji,
- naruszenie art. 361 § 2 k.c. poprzez zasądzenie kwoty odszkodowania, która wraz z wypłaconym w toku postępowania likwidacyjnego odszkodowaniem przekracza wysokość doznanej przez powoda szkody, ustalonej w toku postępowania,
- zaniechanie zbadania zarzutów podniesionych przez pozwane Biuro dotyczących roszczenia z tytułu przeprowadzonej na zlecenie powoda prywatnej wyceny kosztów naprawy pojazdu, skutkujące nierozpoznaniami przez Sąd I instancji istoty sprawy w tym zakresie, to jest naruszenie art. 316 § 1 k.p.c.
- zasądzenie na rzecz strony powodowej 1.217 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (dwukrotność stawki minimalnej) pomimo braku skomplikowania sprawy, nieznacznego nakładu pracy pełnomocnika powoda, a nadto ustalenia przez Sąd I instancji, iż działanie pełnomocnika strony powodowej cechowała „niekompetencja” - w wyniku naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. polegającego na błędnej ocenie okoliczności warunkujących zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

W oparciu o powyższe pełnomocnik pozwanego wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 2 poprzez obniżenie zasądzonej przez Sąd I instancji kwoty do 2.173,64 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 stycznia 2013 r.
- zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 4 poprzez stosunkowe rozdzielenie kosztów sądowych w myśl art. 100 k.p.c. przy uwzględnieniu kosztów zastępstwa procesowego strony powodowej nie przekraczających stawki minimalnej,
- zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.
- ewentualnie, w przypadku nie podzielenia przez Sąd wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku, wniósł o jego uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie co do rozmiaru świadczenia należnego powodowi oraz w części co do stosunkowego rozdzielenia kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy stwierdził, błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, które miały wpływ na jego treść. U podstaw tych błędów zdają się leżeć jednak inne podstawy niż te które podał pełnomocnik pozwanego w apelacji, jednak jego żądanie obniżenia kwoty odszkodowania jest nadal zasadne we wskazanym przez niego zakresie.

Przede wszystkim Sąd I instancji, nie wskazał w uzasadnieniu, iż powodowi wypłacono tytułem odszkodowania jedynie kwotę 2.066,83 zł, podczas gdy z treści pozwu i oświadczenia samego powoda wynika, iż kwota ta została uzupełniona o dodatkową sumę 634,27 zł. Zdaje się jednak, iż było to jedynie przeoczenie w uzasadnieniu, gdyż przy obliczaniu kwoty odszkodowania Sąd uwzględnił tę dodatkową zapłatę. Sąd I instancji przypuszczalnie przyjmując za podstawę roszczenia kwotę z prywatnej ekspertyzy pomniejszył ją o sumy wypłacone powodowi i powiększył o koszt sporządzenia ww. ekspertyzy, uzyskując w sumie wysokość zasądzonej spłaty $(5.878,12 - 2.066,83 - 634,27 + 200 = 3.377,02 \text{ [zł]})$.

Należy jednak zgodzić się z pełnomocnikiem pozwanego, który w apelacji wskazał iż, Sąd ustalił, opierając się na opinii biegłego, że koszt naprawy uszkodzonych części w pojeździe powoda przy zastosowaniu części oryginalnych (co zostało uznane za uzasadnione) wynosi 4.874,74 zł (str. 3 uzasadnienia wyroku). Kwotę tę zaakceptował także sam powód, który w piśmie procesowym z dnia 16 kwietnia 2013 r. wskazał: „wnoszę o uznanie kosztów naprawy pojazdu O. (...) nr rej. (...) przy użyciu oryginalnych części w wysokości 4.874,74 zł.

W świetle wypłaconej powodowi, w toku postępowania likwidacyjnego kwoty tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu, rozmiar nienaprawionej szkody powoda wyrażał się zatem różnicą pomiędzy ww. wypłaconymi kwotami, to jest kwotą 2.173,72 zł. Rację ma skarżący, iż nie jest zrozumiałe, z jakich przyczyn Sąd I instancji, nie czyniąc wyjaśnień w tym zakresie, uwzględnił powództwo w całości, zasądzając na rzecz powoda kwotę 3.377,02 zł, w tym, jak należy wnosić, zgodnie z roszczeniem pozwu, 3.177,02 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu oraz 200 zł tytułem zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy.

Sąd II instancji nie uwzględnił, natomiast zarzutu apelacyjnego jakoby koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy określającej rozmiar szkody, którą zamówił powód był kosztem nieuzasadnionym, za który nie należy się odszkodowanie. Sąd Okręgowy stwierdził, iż świetle zgromadzonego materiału dowodowego i znacznego zaniżenia wypłaconego powodowi odszkodowania był to wydatek uzasadniony. Potwierdza to również fakt, iż pozwanemu po przedstawieniu tej ekspertyzy wypłacono dodatkową sumę 634,27 zł. W tym zakresie należy się zgodzić z twierdzeniem pełnomocnika powoda zawartym w odpowiedzi na pozew, że powód nie był w stanie sam ustalić kosztów naprawy, uważał, iż wypłacone mu odszkodowanie zostało zaniżone, jednak z przyczyn oczywistych nie był w stanie samodzielnie dokładnie tych kosztów wyliczyć. Profesjonalny rzeczoznawca w opinii podaje nie tylko ceny części koniecznych do naprawy, lecz ocenia również kwalifikację poszczególnych elementów do naprawy lub wymiany, liczbę roboczogodzin koniecznych do przeprowadzenia kompleksowej naprawy, zastosowanie różnych korekt, które mają wpływ na wysokość kosztów naprawy. Ostatecznie okazało się, że ubezpieczyciel zaniżył odszkodowanie, zatem ekspertyza prywatna była konieczna. Zgodnie I z Wyrokiem Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2 września 1975 r. w sprawie o sygn. Akt I CR 505/75 (LexPolonica nr 319344): „Dokonana przed wszczęciem postępowania sądowego i poza zabezpieczeniem dowodów ekspertyza może być istotną przesłanką zasądzenia odszkodowania. W takim wypadku koszt ekspertyzy stanowi szkodę ulegającą naprawieniu (art. 361 kc) ”.

Wobec powyższych ustaleń na odszkodowanie należne powodowi w wysokości 2.373,72 zł składa się kwota określająca wielkość szkody podana przez biegłego sądowego w kwocie 4.874,74 zł pomniejszona o wypłacone powodowi sumy 2.066,83 zł i 643,27 zł oraz powiększona o 200 zł tytułem kosztów poniesionych przez powoda za prywatną ekspertyzę $(4.874,74 - 2.066,83 - 634,27 + 200 = 2.373,72)$.

Sąd nie znalazł podstaw do zmiany przyznanego pełnomocnikowi powoda wynagrodzenia w postulowanym przez skarżącego zakresie. Obniżył jednak koszty procesu na podstawie art. 100 k.p.c. w związku ze zmianą wysokości zasądanego roszczenia o około 30%, w takim samym stosunku, obniżając je odpowiednio z kwot 1.886,00 zł do 1.320,00 zł w tym koszty zastępstwa procesowego z kwoty 1.217,00 zł do kwoty 852,00 zł.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc je wzajemnie między stronami.